

Vidste du dette om DKK's mentalbeskrivelse.

Hvad er en mentalbeskrivelse

En mentalbeskrivelse er beskrivelse af en hunds reaktioner på en række hændelser. Disse hændelser består af 8 forskellige testmodeller hvor hunden udsættes for nogle oplevelser der får hunden til at reagere. Oplevelserne udføres på nøjagtig samme måde hver gang en hund deltager. Hvor hurtig eller langsomt en hund reagerer, afhænger af hundens tærskelværdier. Alle testmodeller kan direkte sammenlignes med oplevelser i hverdagen når man går tur med sin hund.

Er det en prøve man skal træne til

Nej det er ikke en prøve hvor man skal præstere noget man har trænet til. Hundene skal helst være så lidt trænede som muligt. Man må ikke bruge kommandoer undervejs for hundene må ikke være under kommando. Det betyder også at hunden gerne må trække i linen og hoppe op af dem den møder. Man kan ikke træne en hund til at gennemgå en mentalbeskrivelse bedre. Hvis man alligevel prøver og med tvang forhindrer en hund i at flygte får man jo ikke et sandt billede af de arvelige ting.

Hvad er formålet med at mentalbeskrive

Formålet med afholdelse af DKK's mentalbeskrivelse er at fremme interessen og forståelsen for hundenes mentale sundhed, herunder at give:

- Specialklubberne et redskab til udarbejdelse af en raceprofil
- Opdrætterne et avlsredskab
- Hundeejerne et kendskab til egne hundes mentale egenskaber
- Fremme mentalt sunde hunde

Hvad er det der bliver beskrevet

Helt grundlæggende beskriver vi mentale egenskaber, som alle hunde er i besiddelse af. Hvorvidt en bestemt adfærd udløses, afhænger af samspillet mellem hundens medfødte instinkt for netop denne adfærd og påvirkningen. Letheden, hvorved de udløses, og styrken i egenskaberne varierer fra hund til hund og ikke mindst fra race til race. Derfor vil raceidealet være forskelligt fra race til race.

Det er først og fremmest hundens tærskelværdi der bliver belyst i alle momenter. Tærskelværdier beskriver hvor lidt eller hvor meget motivation der skal til før en hund reagerer med f.eks. legelyst, skræk, nysgerrighed eller trusler. Tærskelværdierne er interessante fordi de kan ændres gennem målrettet avl i modsætning til hundefunktionerne der kun kan ændres gennem mutation.

Er vi sikker på at det er arveligt

I Dansk Kennel Klub arbejder vi for at få øget indsigt i hundens adfærd. Det gør vi blandt andet ved hjælp af DKK's mentalbeskrivelse. Det er værd at arbejde med, fordi det er dokumenteret, at hundens mentalitet er arvelig, i ligesom pelsfarve, størrelse og ørestilling er det.

Svenske forskere har lavet beregninger på arveligheden i de testmodeller der anvendes i den mentalbeskrivelse vi benytter i Dansk Kennel klub. Forskerne har dokumenteret at sandsynligheden for, at

den statistiske arvelighedskoefficient er forkert, ligger på mindre end en halv procent.

Sammenlignet med andre sundhedsundersøgelser så ligger mentalbeskrivelsen ret godt. Det betyder også at man rimelig let kan ændre på hundenes temperament hvis man ønsker at ændre f.eks. nysgerrighed, stres, afreaktion eller flugttendens.

Hvorfor skal hundene være så unge

Mentalbeskrivelsen er udarbejdet til at vise de arvelige reaktionsmønstre og de vises med største sikkerhed når hundene er så unge og utrænede som muligt. Dvs. mellem 10 og 24 måneder gamle. Det kan f.eks. være svært at se lysten til at løbe efter et bytte på en hund der er omkring 3-4 år og meget trænet. Ofte vil en så gammel hund være trænet til ikke at må løbe uden en kommando.

Hvis man vil bruge mentalbeskrivelsen som et avlsredskab bør opdrætterne sørge for at deres kuld bliver mentalbeskrevet i en alder mellem 10-24 måneder. Hele kulds resultater giver en større sikkerhed for arvbarheden end når det kun drejer sig om en enkelt hund her og der.

Hvad nu hvis min hund bliver meget bange

Nogle hunde reagerer med mere skræk end andre i et eller flere momenter, men vi bestræber os på at der skal hjælpes så meget at hunden kan få ubehaget rystet af sig igen. Vi ser helst at hunden bliver 0-stillet efter hver oplevelse så derfor går der lidt tid mellem de forskellige momenter. Kan hunden ikke selv komme frem og undersøge og afreagere bliver ejeren bedt om at hjælpe hunden.

Der vil naturligt nok være stor forskel på hundenes reaktioner, ellers var det jo ikke nødvendigt at få dem mentalbeskrevet.

Kan min hund tage skade af at blive testet

En hund tager ikke skade af at blive mentalbeskrevet, men ejeren vil måske opdage reaktioner som ikke var forventet hvis hunden ikke inden har været udsat for en sådan oplevelse. Beskrivelsen viser noget om hvor meget en hund kan klare af forskellige oplevelser efter hinanden. Nogle hunde er så mentalt stabile og afbalancerede med et overskud der gør at de godt kunne klare en hel mentalbeskrivelse mere når de er færdige og andre hunde har svært ved bare at gennemføre en hel beskrivelse. Hvis de stresser for meget eller er for nervøse og ikke kan komme af med sit ubehag, kan det være at beskrivelsen stoppes for ikke at presse hunden for meget.

Nogle oplever at hunden efterfølgende kan være nervøse over for skud. Det skyldes som regel ikke fordi den oplever skud i forbindelse med mentalbeskrivelsen, men fordi den er mere usikker over for skud generelt. De unge hunde udvikler ofte skrækken for skud når den er omkring 1 – 2 år gammel. Derfor oplever mange ikke nogen reaktion den første nytår efter man har fået en hvalp i huset. Året efter kan det vise sig at den nu reagerer på nytårsknald og det er ikke fordi den inden har været på en mentalbeskrivelse eller oplevede en stort knald det første år. Det havde vist sig alligevel. Ofte vil der være skudrede hunde i dens nærmeste familie og derfor er det vigtigt at man ikke i avlen parre 2 hunde der er meget bange for skud for så vil alle hvalpene risikere at blive skudrede.

Hvordan kan det bruges i avlen

En opdrætter kan bruge mentalbeskrivelsen til at sortere ud i de hunde som ikke opfylder de mentale krav man har til sit opdræt. Man kan sammenligne resultaterne på de hunde der er beskrevet med racens ønskeprofil som man kan finde på hundeweb. Man kan søge på alle hunde enkeltvis, både i forhold til

ønskeprofil, men også i forhold til hele racens gennemsnit. På den måde kan man se hvilke avlshunde der forbedrer racegennemsnittet og hvilke der trækker ned. Der er mange muligheder for at se hvordan man kan forbedre en races mentalitet. Hvis man f.eks. har flere hunde i et kuld der enten er bange for skud eller har svært ved at komme af med sit ubehag, så kan man prøve at finde avlshunde ved næste kuld som ikke har de problemer.

Fortæller det noget om min hunds træningsevner

Mentalbeskrivelsen viser ikke om en hund kan trænes for det kan alle hunde, men den kan vise noget om hvor god den er til at koncentrere sig og om den kan arbejde selvstændigt. Har den nysgerrighed og kan den afreagere hurtigt uden at stresse og er den opmærksom på ejer.

Den udvidede beskrivelse som er for hunde over 2 år. Den viser flere ting som kan sige mere om hundens træningspotentiale da den også beskriver hundens koncentration og konflikttendens.

Vil du vide mere om mentalbeskrivelse.

På Kennelklubbens hjemmeside kan du læse mere om uddannelse, mentalbeskrivelse og hvordan man afholder en mentalbeskrivelse. Det er også muligt at kontakte udvalget ved at kontakte udvalgssekretæren Pia Paulsen, pipa@dkk.dk